

Multifunktionelle jordbrugslandskaber – strategier, værktøjer og processer

Et Plan09-eksempelprojekt om udvikling af nye former for planlægning
i det åbne land

SKIVEKOMMUNE

Breum
Januar 2008

Multifunktionelle jordbrugslandskaber – strategier, værktøjer og processer

Skive Kommune ønsker med dette projekt at bidrage til at udvikle og formidle en kommunal planlægningsmodel for det åbne lands natur- og landskabsværdier i relation til produktion, rekreation, bosætning. Projektet sigter mod en helhedsorienteret planlægningspraksis, dvs. en planlægning orienteret mod et kombineret beskyttelses- og benyttelsesperspektiv og mod sammenfattende områdeplaner snarere end en planlægning alene baseret på ”udpegninger”.

Udgangspunktet for projektoplægget har været de konkrete udfordringer, som Skive Kommune oplever med det åbne lands planlægning umiddelbart efter kommunelægningen, men selve projektet er tilrettelagt således, at resultaterne bliver relevante for danske kommuner generelt, ligesom projektets case-områder er udvalgt med sigte på deres generelle anvendelighed for et flertal af kommuner.

Fokus i projektet vil være på arealer beliggende udenfor byzonen, men borgerne i byerne vil i vid udstrækning blive inddraget i relation til deres ønsker om beskyttelse og benyttelse af det åbne lands ressourcer og værdier.

Baggrund

Den kommunale planlægning for det åbne land er af en række grunde under forandring.

For det første har Kommunalreformen betydet, at kommunerne har overtaget hovedparten af amternes planopgaver for det åbne land, ligesom man har overtaget administrationen af en række love for det åbne land, herunder Naturbeskyttelsesloven. Udover de nye opgaver giver nye faglige udfordringer for kommunen, betyder de også, at der reelt skal udvikles nye former for planlægning, bl.a. fordi den kommunale skala er anderledes end den regionale.

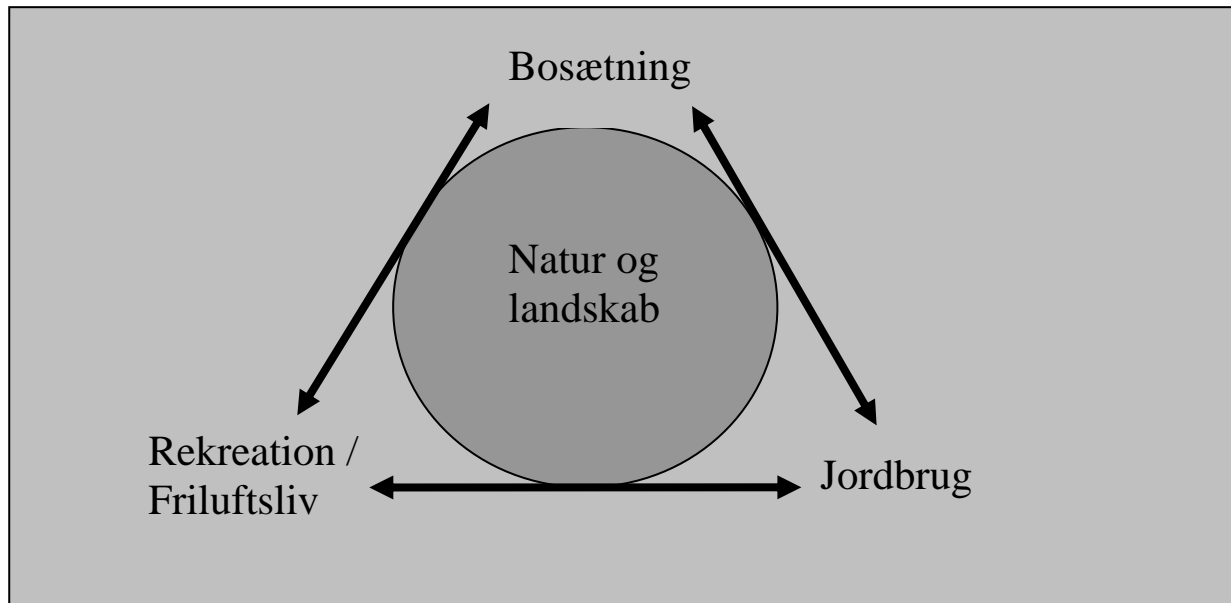
Kommunernes primære planlægningsopgaver bestod før Kommunalreformen i planlægning for byerne herunder for udvikling af byområderne. Overordnet set forvaltes byernes arealer og deres brug i forhold til en afvejning af interesser indenfor bosætning, rekreation, kultur og produktion, der på en eller anden måde skal vægtes i forhold til hinanden, alt efter hvilket udtryk og formål man ønsker den enkelte bydel skal have. Udviklingen i byplanlægningen er gået fra en sektororientering og funktionsadskillelse i 1960'erne til integreret bydelsplanlægning.

Det åbne lands planlægning har siden planlovsreformen været præget af sektororientering og udpegning af interesseområder, der som en del af regionplanprocessen har været afvejnet i forhold til modstridende hensyn og interesser. Der har kun været få eksempler på aktiv integreret planlægning, hvor målet har været at samordne forskellige funktioner indenfor de enkelte lokalområder, ligesom de bynære dele af det åbne land sjældent har været genstand for en sammenfattende planlægning.

Foruden beskyttelse af natur- og landskabsværdier tillægges tre funktioner i det åbne land særlig betydning i Skive Kommunes planlægning, nemlig jordbrugsproduktion, bosætning og rekreation/friluftsliv (figur 1). Disse funktioner påvirker dels hinanden indbyrdes (understøtter/konflikter), dels naturgrundlaget og landskabet, ligesom de hver især på forskellig vis stiller krav til natur- og landskabsforholdene. Den enkelte funktion kan være af større eller mindre betydning for det konkrete områdes tilstand og udviklingsmuligheder, men alle tre funktioner vil være til stede i de fleste områder.

Det er en central opgave for den nye planlægning – og for det her beskrevne projekt - at integrere de tre funktioner. Det bør ske på forskellig måde og med forskellig vægt i forskellige områder – af-

hængig af områdets natur- og landskabsværdier samt forudsætninger for udvikling f.eks. områdets demografi, jobmuligheder, boligsituation og landbrugsstruktur.

Figur 1. Tre centrale funktioner i det åbne land. Funktioner påvirker hver især naturen og landskabet, ligesom de hver især "stiller krav" til bestemte natur- og landskabsvilkår. Endelig påvirker funktionerne hinanden.

For det andet betyder reformerne af EU's Fælles Landbrugspolitik nye vilkår for det åbne lands planlægning, dels fordi reformerne overalt vil få konsekvenser for landbrugets arealanvendelse, bl.a. på grund af støttens afkobling fra selve landbrugsproduktionen, dels fordi der i forbindelse med reformerne er udviklet et landdistriktsprogram med betydelige midler til såvel den landskabs- og naturmæssige som den socioøkonomiske udvikling. I de fleste kommuner, herunder Skive, skal der udvikles en kommunal landdistriktspolitik, som på flere områder overlapper med kommunernes fysiske planlægning for det åbne land. Den kommunale landdistriktspolitik bør derfor koordineres med kommuneplanprocessen. Dette projekt vil kunne bidrage dels med identifikation af nye mål og midler i landdistriktspolitikken dels afprøve måder, hvorpå disse mål kan indgå i kommuneplanen.

For det tredje betyder nye EU miljødirektiver, at der de kommende år skal udarbejdes forvaltningsplaner for Natura 2000-områder og vandløbsoplande. Disse planer vil også have betydning for kommuneplanen, og arbejdet bør på dette område koordineres med kommuneplanarbejdet. Det er derfor oplagt at indbygge foreløbige mål fra de nye forvaltningsplaner ind i de områdeprojekter, der arbejdes med i dette projekt.

Endelig for det fjerde er bosætningsmønstret under ændring, således at visse områder – både på det regionale og det lokale niveau – er i vækst, mens andre er egentlige fraflytningsområder. Selvom en del af denne udvikling overordnet består i en fraflytning fra landet til byen, er der i landområdet både tale om egentlige afviklingsområder og områder, herunder landsbyer, i vækst. Medens velfungerende og attraktive landskaber spiller en klar rolle i tiltrækning/fastholdelse af beboere, er det modsatte tilfældet for områder, som natur- og landmæssigt ikke kan tilbyde særlige kvaliteter. I denne sammenhæng kan en lokal landskabsplanlægning anvendes som middel i en mere bred udviklingsstrategi.

Sammenfattende betyder disse nye vilkår, at der er behov for at udvikle en sammenfattende (koordinerende og helhedsorienteret) og lokal orienteret planlægning i det åbne land, der kan medvirke til fastholdelse og forbedre landskabets kvaliteter i sammenspil med andre interesser.

Generelt kan der peges på fire forskellige ”områdetyper” i det åbne land, typer som i deres konkrete former ofte vil være overlappende i større eller mindre grad. Disse typer er:

Intensive landbrugsområder, normalt karakteriseret ved en udviklet landbrugsstruktur med en intensiv landbrugsproduktion og et højt investeringsniveau i maskiner og i stalde. Områderne findes både på de gode og de mindre gode jorder – i det sidste tilfælde er der ofte tale om husdyrintensive områder med kunstvanding, medens mange områder foruden husdyrproduktion kan rumme højt specialiseret planteavlsbedrifter. De planlægningsmæssige problemstillinger, der knytter sig til disse områder, vedrører bl.a. miljøproblemer, nabogener og usikkerhed i landbruget omkring de langsigtede udviklingsmuligheder og dermed usikkerhed omkring investeringer. Den specifikke lokalisering af nye bygninger kan også være forbundet med problemer og usikker – såvel for kommunen som for landbruget.

Natur- og landskabsområder med højt prioriterede værdier, dvs. områder udpeget som primære natur- og landskabsområder i de sidste regionplaner herunder NATURA 2000 områder, fredede områder, potentielle nationalparker mv. En betydelig andel af disse områder kan desuden være præget af et marginalt, ekstensivt landbrug, som på den ene side er væsentlig for bevaringen af værdierne, men som på den anden side kan være vanskelig at opretholde uden støtteordninger – især hvis/når, der samtidig kan blive tale om særlige restriktioner. Områderne rummer ofte også vigtige interesser for friluftsliv og turisme. De planlægningsmæssige problemer i disse områder består i at sikre både natur- og landskabsværdier, samtidig med at et ekstensivt landbrug kan opretholdes og udvikles.

Kystnære områder, dvs. områder indenfor kystzonen. Problemstillingen i disse områder er især at finde en balance med beskyttelse af værdierne knyttet til kystzonen og muliggøre en udvikling, der netop knytter sig til disse værdier, dvs. bosætning og turisme.

Bynære områder i det åbne land. For disse områder gælder der normalt særlige vilkår for landbruget, fordi der er høj efterspørgsel efter ejendomme fra fritidslandmænd og alternative jobmuligheder for traditionelle landmænd. Hertil kommer et øget pres fra fritidsfolk og et generelt sammenfald af potentielle interesser for byudvikling, lokalisering af trafik anlæg, erhverv, skovrejsning mv. De planlægningsmæssige udfordringer består dels i opretholdelse af klare grænser mellem land og by og dels i sikring af velfungerende landskaber, som både kan rumme et aktivt jordbrug og tilbyde gode muligheder for byboernes daglige friluftsliv.

Mål

Projektets overordnede formål er at bidrage til fornyelse af det åbne lands planlægning, både med hensyn til planværktøjer og procesforløb.

Mere konkret ønskes på baggrund af tendenserne beskrevet i de indledende afsnit at:

- Skabe erfaring og videregive inspiration til kommuneplanlægningen med fokus på de nye opgaver, kommunerne står overfor med overtagelsen af planlægningen og den offentlige forvaltning af det åbne land.
- Udvikle principper og modeller for en planlægning i det åbne land, hvor de enkelte landskabers karakter og tilstand kortlægges og vurderes som udgangspunkt for en helhedsorienteret planlægning af arealanvendelse og landskab

- Bidrage med feedback til den videre landsplanlægning og dennes sammenspil med kommunernes nye planlægningsopgaver
- Udvikle nye værktøjer og midler, herunder værktøjer med relation til landdistriktsprogrammets muligheder. Det kan være dannelse og afprøvning af nye samarbejdsfora i relation til forvaltning af det åbne land
- Gøre Landdistriktspolitikken mere synlig i kommuneplanprocessen og få inspiration til udvikling af politikken
- Få erfaring med implementering af Natura 2000-planlægningens målsætninger i en helhedsorienteret planlægning for et specifikt område
- Indhente erfaringer med borgerinddragelse i strategiformulering og planlægning herunder udvikling af metoder til at gennemføre diagnoser af konkrete landskaber

Tilgang, proces og organisering

Projektet gennemføres som casestudier og tager udgangspunkt i forskellige lokalområder med forskellige landskabsmæssige og sociale forudsætninger. En nærmere beskrivelse af case-områderne følger i næste afsnit.

Hovedideen er at formulere konkrete strategier og planer for fremtidens landskab i de udvalgte områder i et tæt samarbejde med lokale studiekredse¹ og med input fra indbudte eksperter udefra.

Med afsæt i de specifikke landskabshistoriske forudsætninger, aktuelle tilstande, karakterer og udviklingstendenser udarbejdes strategier og planer (evt. alternative planer) for de pågældende områder. Udgangspunktet er jordbrugslandskabet med dets forskellige funktioner og værdier som landbrug, skovbrug, bosted, besøgssted (friluftsliv og turisme), kulturmiljø og levested for plante- og dyrelivet – samt det konkret samspil mellem disse.

Strategierne og planerne omfatter beskyttelse, drift/pleje og forbedringer, og det indgår som en central del af projektet at give konkrete og lokalt forankrede forslag til, hvordan fremtidens landskaber kan indrettes, så de udvikler sig til velfungerende og attraktive landskaber.

For hvert af case-områderne igangsættes en proces med lokale studiekredse/workshops¹, hvor oplægget er, at der skal udarbejdes et eller flere forslag, der så vidt muligt er baseret på ønsker og værdier forankret i de pågældende studiekredse. Det er en del af projektet at afdække, hvem der er de aktuelle/relevante borgere som skal deltage i processen. På side 10 er der dog givet et bud på potentielle deltagere i projektet. Som det fremgår ønskes deltagelse af både ejere og brugere af et område.

Studiekredsen skal som baggrund for udarbejdelsen af de konkrete planer for lokalområdet afdække, hvad der er værdifuldt (styrker), hvad der er problemfyldt (svagheder), hvad der kan udvikles (potentialer), og hvad der er trusler (en tilpasset SWOT-analyse). Både udarbejdelse af SWOT-analyse samt de efterfølgende strategier og planer guides af en facilitator. Forud for igangsættelsen af de lokale studiekredse er der udarbejdet de nødvendige kortbilag, analyser mv.

Dernæst – og i første omgang uafhængig af disse – gennemføres for hvert område en workshop med indbudte eksperter, hvor målet er at udarbejde planer med udgangspunkt i eksperternes fortolkning af landskabets forudsætninger og muligheder. Workshopen afsluttes med en fælles præsentation og diskussion af både ekspertpanelets og den lokale studiekreds' analyser og plan og strategiforslag.

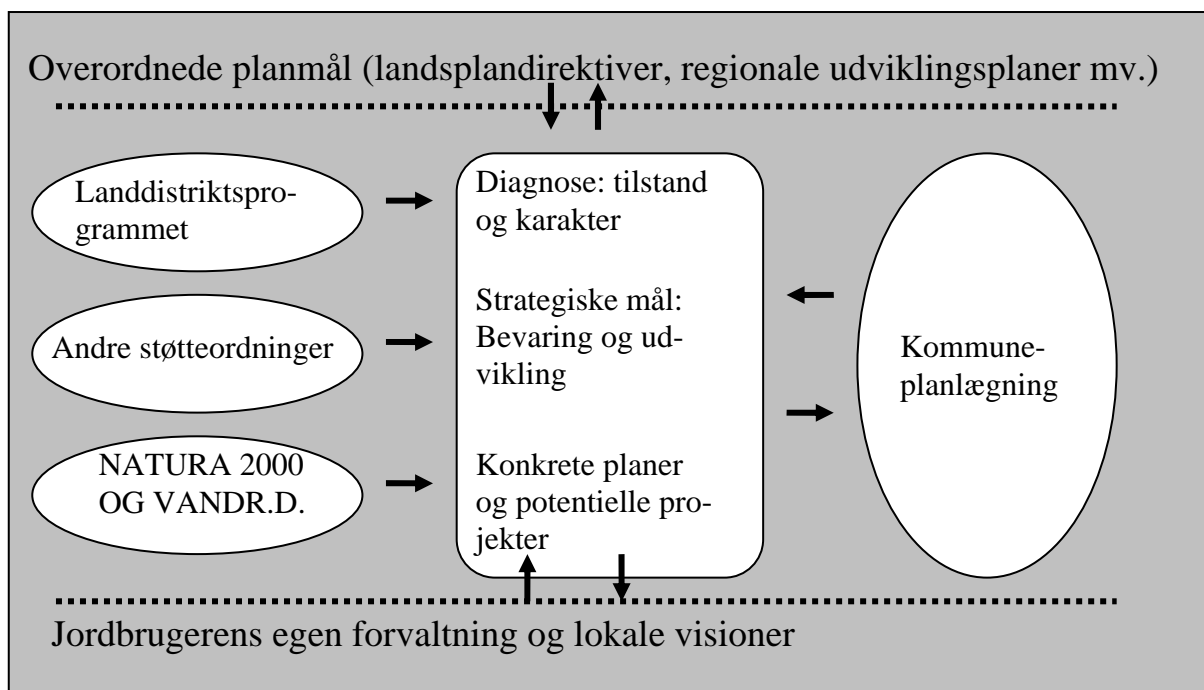
På baggrund af den læring, der er sket gennem de respektive workshops, færdiggør de lokale studiekredse i samarbejde med kommunen deres forslag til strategier for lokalområderne.

¹ Se begrebsforklaring side 12

Studiekredsens forslag til strategier for lokalområderne danner udgangspunkt for udarbejdelsen af en række modeller for udviklingen af det åbne land, dvs. konkrete eksempler på landskabets indretning og anvendelse. I disse modeller indarbejdes forslag til hvordan planerne kan iværksættes inklusiv overvejelser om, hvordan fremtidens retningslinier for det åbne land kan udformes. Undervejs i projektet overvejes det derfor, om modeller og retningslinier for forskellige typer områder i det åbne land kan indarbejdes direkte i den nye kommuneplan, eller om der er behov for justeringer og evt. andre områdetyper. Her tages der også stilling til, om der skal udarbejdes tilsvarende områdeplaner for resten af kommunen.

I arbejdet med områdeplanerne vil der være opmærksomhed på de parallelle planprocesser i relation til landdistriktsprogrammet og statens vand- og Natura2000-planlægning.

Udover udarbejdelse af modellerne er det et centralt mål med projektet, at indhente erfaringer med borgerdeltagelse i strategiformulering og planlægning herunder udvikle metoder til at gennemføre diagnoser af konkrete landskaber.

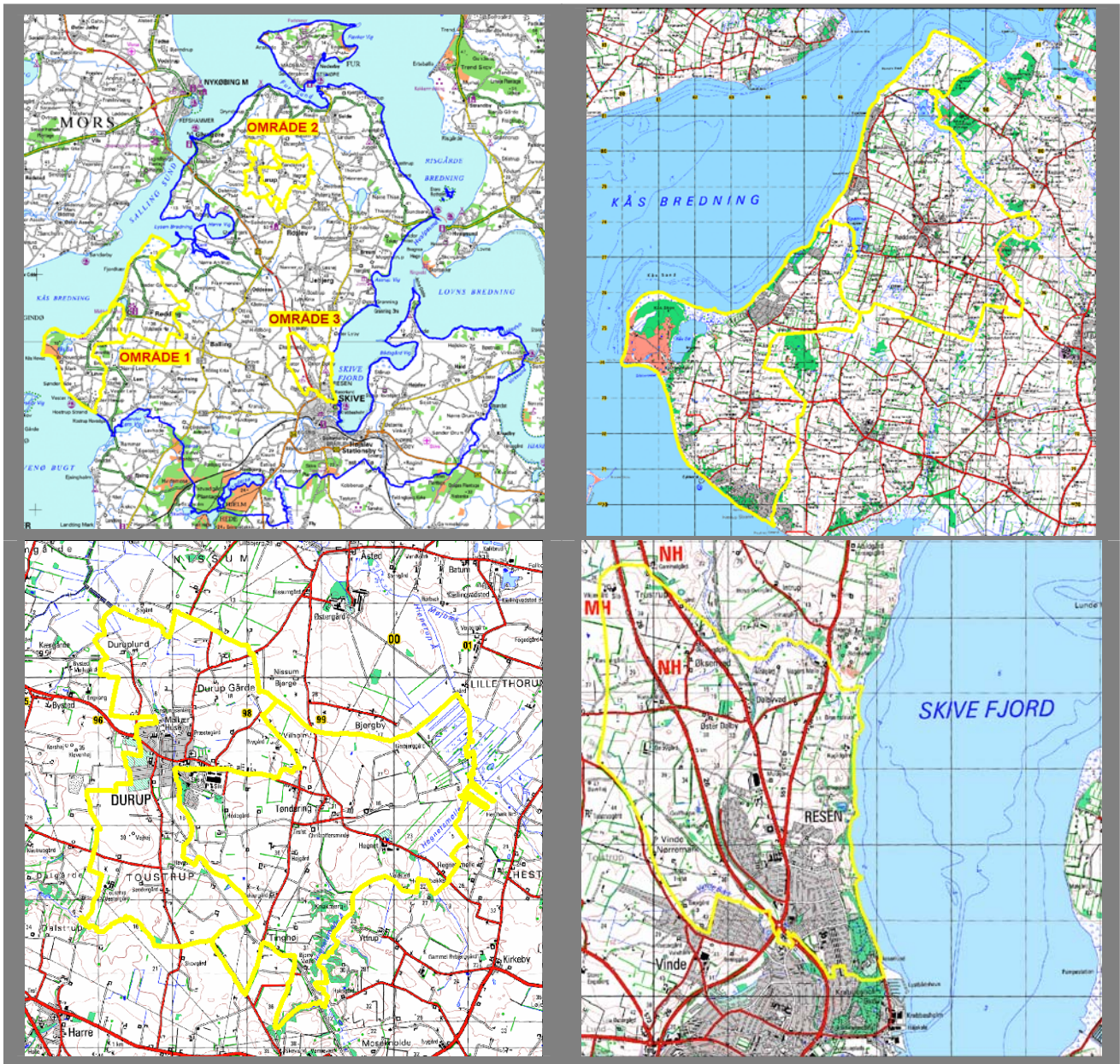

Figur 2. Projektets sammenhæng med den samlede planlægning og forvaltning. Med udgangspunkt i case-områderne og i tæt samarbejde med lokale studekredse gennemføres en vurdering af tilstand og forbedringsbehov, formulering af strategiske mål samt en overordnet plan som mål for konkrete projekter.

Introduktion til de tre case-områder

Med et formål at gøre projektets erfaringer og resultater anvendelige for en bred vifte af kommuner og samtidig få afdækket så mange forskellige aspekter ved det åbne lands planlægning som muligt, er der udvalgte tre case-områder i projektet, som hver især "repræsenterer" de ovenfor omtalte områdetyper, idet dog "kystområde" og "natur- og landskabsområde" er sammenfaldende. Case-områderne er vist i figur 3 på næste side. Udover de tre case-områder, der indgår i dette projekt, vil kommunen køre tilsvarende proces i et fjerde område, Selde Sogn.

I relation til baggrundsafsnittets beskrivelse af områdetyper repræsenterer **område 1** (Lihme og Rødding Sogne) med sine knapt 50 km² et typisk "Natur- og landskabsområde", der er sammenfaldende med "Kystnære områder". Området rummer ét af kommunens seks habitatområder, har tre relativt store sommerhusområder, og har et større sammenhængende privatejet naturområde, hvor adgangsforholdene er begrænsede. Området rummer både en relativ intensiv husdyrproduktion og en høj andel af marginale landbrugsjorder.

Figur 3. Case-områdernes beliggenhed i Skive Kommune samt de enkelte case-områdernes foreløbige afgrænsning. Generelt inddrages kun arealer i landzonen og afhængig af projektforløb og resultater, kan de enkelte case-områders afgrænsning justeres.

Område 2 (Durup og Tøndering Sogne) er valgt for at få belyst udfordringerne i planlægningen i overgangszonen mellem en relativ stor landsby og et meget intensivt landbrugsområde. Området på

ca. 16 km² har i modsætning til de to øvrige case-områder ingen kyststrækninger. Området repræsenterer områdetypen ”Intensive landbrugsområder”.

Område 3 består af Resen Sogn samt dele af Skive og Dølby sogne og er på ca. 13 km². En stor del af området udgør boligområdet Resen, der er Skive Bys nordligste boligkvarter. På grund af den høje bebyggelsesprocent, nærheden til fjord og skov tilhører området områdetypen ”Bynære områder”, hvor efterspørgslen på byudvikling og rekreative tilbud potentielt er stor. Tilstedeværelsen af en stor campingplads ved kysten samt intensivt dyrkede marker med relativ få rekreative tilbud er med til at gøre området planlægningsmæssigt interessant.

<p style="text-align: center;">Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. workshop: 2-dages arrangement, hvor studiekredsene arbejder med diagnose, formulering af strategiske mål og konkret planskitse for områdernes arealanvendelse og landskabsstruktur. Kommunens embedsmænd og deltagere fra Skov- og Landskab deltager aktivt i processen. Workshoppen begynder i plenum med eksterne eksperter, der skal guide studiekredsene i gang med at udvikle deres SWOT-analyser til strategiplaner. Alle relevante analyser skal ligge færdig til denne workshop. Efter plenum arbejder de enkelte case-områder selvstændigt videre i hver deres rum med mulighed for at trække på eksperterne. På dag 2 køres rundt til case-områder, hvor generelle problemstillinger behandles med afsæt i SWOT-analysen og det foreliggende arbejde på strategiplanerne. Afslutningsvis hjælpes studiekredsene til at få styr på den videre proces frem mod fremlæggelse af strategiplanerne på 2. workshop. 	<p style="text-align: center;">September '08</p>	<p>Indlæg på www.plan09.dk, hvor erfaringerne fra afholdelse af workshoppen fremlæses og underbygges af citater fra deltagerens diskussioner. Deadline november 2008.</p>
<p style="text-align: center;">Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> 2. workshop: Nu er det et eksternt ekspertpanel (se side 11), der får muligheden for at lave en strategiplan for case-områderne. Det er ikke sikkert, at samtlige ressourcepersoner, skal deltage i samtlige områder. Derudover kan det være nødvendigt at afholde en workshop 2b for at have tid nok til samtlige case-områder. Ekspertpanelet møder op uden forberedelse til en introduktion af projektet og dets case-områder. Herefter bevæger de sig ud i landskabet bevæbnet med diverse analyser. Resten af dagen og aftenen samt næste formiddag har eksperterne til at udarbejde en strategiplan. På dag 2 (evt. først på workshop 2b) over middag inviteres studiekredsene til dialogmøde med det eksterne ekspertpanel, hvor studiekredsene på skift fremlægger deres bud på en strategiplan. De eksterne eksperter få kun mulighed for at stille uddybende spørgsmål. Herefter fremlægger det eksterne ekspertpanel deres strategiplan, der efterfølges af åben dialog, således at det bedste fra de to typer strategiplaner mødes og giver inspiration til, at studiekredsene efter denne dag kan arbejde videre med deres strategiplan. 	<p style="text-align: center;">Februar '09</p>	<p style="text-align: center;">Fase 3</p> <p>Udvikling af konkrete modeller for indretningen af fremtidens multifunktionelle jordbrugslandskab omfattende lokalisering og udvikling af: beskyttede naturområder og grøn hovedstruktur, landbrugets bygninger og arealanvendelse, den rekreative tilgængelighed og støttepunkter for friluftslivet samt boliger og sommerhuse. Arbejdet baseres på input fra studiekredsene, kommunens planudspil samt bidrag fra det indbudte ekspertpanel.</p> <p>Konkrete output: Tre scenarier for det moderne jordbrugslandskab, et for hvert case-område. Kombineret plan- og billedmateriale med tilhørende tekst. Offentliggørelse på www.plan09.dk. Deadline marts 2009.</p>

<p style="text-align: center;">Fase 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afholdelse af seminar for kommunale praktikere med udgangspunkt i projektets tilgang til planlægning for det åbne land. • Borgermøde², hvor studiekredsens forslag til strategiplan præsenteres og diskuteres 	<p>Marts '09</p> <p>April '09</p>	<p style="text-align: center;">Fase 4</p> <p>Bidrag til udvikling af metode til formulering af strategi for lokale områder i det åbne land. Erfaringer fra studiekredsene og workshops i de tre case-områder.</p> <p>Formidling af erfaringer til andre praktikere i kommunerne gennem afholdelse af kursus i Salling, hvor resultaterne præsenteres i de konkrete case-områder med deltagelse fra de involverede studiekredse.</p> <p>Konkret output: Kursusprogram med tilhørende kompendium, hvor modeller, resultater og erfaringer præsenteres i lettilgængelig form. Deadline april 2009.</p>
<p style="text-align: center;">Fase 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Første udkast til en plan for det åbneland udarbejdes på grundlag af ideer og principper i de tre delprojekter samt kommunens egne planstrategier. • 1. politiske behandling af forslag til kommuneplanen. • Forslag til kommuneplanens ”åbne-land-del” udarbejdes på grundlag af ovenstående. • Afrapportering senest ultimo oktober • Vedtagelse af ny kommuneplan 	<p>Maj '09</p> <p>Oktober '09</p> <p>December '09</p>	<p style="text-align: center;">Fase 5</p> <p>Forslag til overordnet plan for det åbne land i Skive Kommune baseret på case-områderne, kommunens planstrategi og det gældende landsplandirektiv (regionplanen). Præsenteres på www.plan09.dk i september 2009.</p> <p>Konkret output: Rapport samt faglige artikler om kommunal planlægning i det åbne land målrettet praktikere og studerende. Del af afrapporteringen oktober 2009 og bringes på www.plan09.dk.</p>

Figur 4 Projektets enkelte trin og tidsmæssige forløb.

² Se begrebsforklaring side 12

Deltagere og nøglepersoner

Nedenfor er listet de deltagere og nøglepersoner, der skal bidrage til at nå projektets målsætning.

Skive Kommunes forvaltning og Forskningscenter for Skov, Landskab og Planlægning er aktive spillere gennem hele projektperioden.

Studiekredsene i case-områderne er primært aktive fra januar 2008 til maj 2009, og vil løbende kunne holde sig orienteret og udviklingen i projektet som skitseret i projektets formidlingsstrategi på næste side.

Thing & Veinø er primært tiltænkt at skulle indgå på trin 5, 7, og 9 jf. figur 4. Ekspertpanelet indsats skal ligge i begyndelsen af 2009 på trin 5.

En studiekreds for hvert af de tre case-områder bestående af inviterede/interesserede

- Landmænd
- Skovejere
- Andre erhverv
- Indbyggere i landsbyerne
- Repræsentanter fra relevante lokale interesseorganisationer herunder natur og landboforeninger

Skive Kommunes forvaltning (nøglepersoner: Henrik Willadsen, Arne Kirk og Anders Rask)

Forskningscenter for Skov, Landskab og Planlægning, Københavns Universitet (nøglepersoner: Lone Sønderkvist Kristensen, Jørgen Primdahl og Per Stahlschmidt)

Konsulentfirmaet Thing & Wainø, Århus og København (nøglepersoner: Uffe Wainø og Signe Westergaard)

Ekspertpanel (ekskl. øvrige deltagere)

- Skovbrug: Bo Larsen, Forskningscenter for Skov, Landskab og Planlægning, Københavns Universitet
- Vildt- og naturpleje: Vildtkonsulent Steen Fjederholdt, Feldborg Statsskovdistrikt
- Kultur- og landskabshistorie: Morten Stenak Forskningscenter for Skov, Landskab og Planlægning, Københavns Universitet
- Landskabsplanlægning: Roland Gustavsson, SLU Alnarp Sverige
- Landsbyer og Landsbyplaner: Jørgen Møller Ålborg Universitet

Formidlingsstrategi

Udover aktiviteterne i regi af Plan09-sekretariatets erfaringsnetværk, seminar og kurser, består projektets formidlingsstrategi jf. figur 4 primært i udgivelse af fagartikler og rapporter som angivet under "Resultater og produkter" samt i afholdelse af kursus for kommunale praktikere med input fra gruppedeltagerne i de enkelte case-områder.

Derudover vil der på Skive Kommunes hjemmeside blive oprettet links til de enkelte case-områder, hvor interesserede løbende kan holde sig opdateret.

Som et tredje ben i formidlingen vil der blive oprettet et fildelingsforum på Internettet, hvor de aktive borgere i projektet kan dele produkter og kommunikere store dokumenter til og fra de eksterne konsulenter og kommunen.

Begrebsforklaring

Studiekreds: Forum bestående af relevante inviterede borgere fra de forskellige case-områder. Udvalget sker indledningsvist på baggrund af erfaringer fra tidligere samarbejder mellem de tre gl. Sallingkommuner og borgere. Studiekredsene vil herefter selv afgøre, om der er behov at inddrage yderligere interesser.

Borgermøder: Offentlige møder hvor studiekredsen møder områdets øvrige borgere til bred dialog.

Workshops: Arrangement hvor studiekredsene møder eksterne eksperter og får mulighed for yderligere inspiration til at udarbejde deres forslag til strategiplan for området.

Forankring i Skive Kommunes organisation, administrativt og politisk

Projektets politiske forankring sker gennem udarbejdelse af en strategisk kommuneplan, ligesom de traditionelle borgermøder erstattes af dialog og proces med relevante parter. Endelig kan de være aktiv politisk deltagelse i projektets studiekredse, workshops mv.

Den administrative forankring sker dels gennem Afdeling for By- og Landsbyudvikling under Kultur og Borgerservice dels gennem Teknisk Forvaltnings to afdelinger: Planlægning samt Natur og Miljø.

Projektansvarlig og kontaktpersoner

Projektansvarlig

Henrik Willadsen
Afdelingsleder
By- og Landsbyudvikling
Skive Kommune

Kontaktperson

Anders Rask
Udviklingskonsulent
By- og Landsbyudvikling
Skolevej 5, Breum
7870 Roslev
Telefon: 99 15 63 34
E-mail: asra@skivekommune.dk